

Sisäministeriö
kirjaamo.sm@gov.fi

Viite: sisäministeriön lausuntopyyntö 12.5.2023, VN/28404/2022

Pohjanmaan pelastuslaitoksen lausunto väestönsuojia koskevan osahankkeen raporttiluonnoksesta

Sisäministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta ”Väestönsuojien nykytila Suomessa” - osahankkeen loppuraportti. Väestön suojaamiseen liittyvä kehittämistyö kuuluu valtiollisiin järjestelyihin ja on siten selkeästi valtion turvallisuustehtävä. Selvitystyö, jonka puitteissa käytettävissä oleva väestönsuojia koskeva tieto kootaan yhteen, on erittäin perusteltu. Suojapaikoista tai väestönsuojien kunnosta ja hyödynnettävyydestä ei voi esittää uskottavia kokonaisarvioita ilman selvityksessä hankittua tietopohjaa. Kuten luonnoksessa todetaan, ovat väestönsuojat osa kriittistä infrastruktuuria. Tästä näkökulmasta voidaan lausujajoukkoa pitää liian suppeana. Väestön suojaamiseen ja väestönsuojiiin liittyvät kysymykset ovat yhtä toimialaa laajempi yhteiskunnallinen teema, jolloin jo luonnoksen käsittely huomattavasti esitettyä laajapohjaisemmin olisi ollut perusteltua.

Lausunto luonnoksessa esitetyistä johtopäätöksistä

Luonnoksessa esitetyt johtopäätökset 1 ja 2 ovat oikeita ja kiitettävän selkeällä tavalla esitettyjä. Osaamispuutteiden ja erityisesti riittävän tarkan määrittelyyn vuoksi väestönsuojiiin liittyvät ylläpidon kysymykset ovat jääneet heikosti hoidetuiksi. Tämä heijastuu myös kolmanteen johtopäätökseen, koska kiinteistön omistajalle ei ole kyetty esittämään riittävän vakioitua tapaa ja roolitusta, jolla väestönsuojaan liittyvät vastuut voitaisiin hoitaa. Väestönsuojia koskevan lainsäädännön uudistaminen (4. johtopäätös) on selkeästi yksi osa asiakokonaisuuden saattamista selkeäksi kokonaisuudeksi sekä tärkeä osa uuden yhteisen ymmärryksen rakentamista väestön suojaamisen kysymyksistä. Päivitystyö tulee ehdottomasti toteuttaa laajapohjaisesti, koska väestön suojaamiseen liittyvät kysymykset kuuluvat kansalliselle strategiatasolle.

Lausunto luonnoksessa esitetyistä suosituksista

Suosituksien 7.1–7.3 toimenpiteet sekä vastuutahot on määritetty oikein. 7.4 Väestönsuojien alueellista kohdentumista koskevassa suosituksessa tai määräyksessä tulisi huomioida väestöä vastaanottavien alueiden lisääntynyt väestönsuojakapasiteettitarve paremmin, kuin pelkästään tilapäissuojilla, esim. yleisiä suojia rakentamalla.

Pohjanmaan pelastuslaitos

Ismo Ojala